

επάγγελμα

επάγγελμα, το, ουσ. [<αρχ. ἐπάγγελμα <ἐπαγγέλλω], το επάγγελμα. (Ακολουθούν 14 φρ.)·

- *βγάζω στο επάγγελμα, α.* (για άντρες) οδηγώ γυναίκα στην πορνεία, ιδίως για να την εκμεταλλεύομαι: «στην αρχή έδειχνε πως ήταν ερωτευμένος μαζί της μέχρι που την ξεγέλασε και την έβγαλε στο επάγγελμα». **β.** οδηγώ νεαρό στην πορνεία, επιδιώκω να τον κάνω πούστη: «όταν ήταν μικρός τον ξεγέλασε ένας πορνόγερος και τον έβγαλε στο επάγγελμα». Συνών. *βγάζω στη βίζιτα / βγάζω στο κλαρί (α, γ) / βγάζω στο κουρμπέτι / (γ, δ) / βγάζω στο μείντάνι (β, γ)*·

- *βγαίνω στο επάγγελμα, α.* (ιδίως για γυναίκες) εκδίδομαι επί χρήμασι, γίνομαι πόρνη: «πολλές νεαρές γυναίκες παρασέρνονται απ' το εύκολο κέρδος και βγαίνουν στο επάγγελμα». **β.** (για νεαρούς άντρες) αρχίζω να ζω τη ζωή του πούστη: «έμπλεξε μ' ένα αδερφό και βγήκε κι αυτός στο κλαρί». Συνών. *βγαίνω στη βίζιτα / βγαίνω στο κλαρί (γ, δ) / βγαίνω στο κουρμπέτι (β, γ) / βγαίνω στο μείντάνι (γ, δ)*·

- *γέρασα στο επάγγελμα*, άσκησα το ίδιο επάγγελμα σε όλη μου τη ζωή και, κατ' επέκταση, το κατέχω πολύ καλά: «εμένα μη μου λες πώς κατάλαβα ότι τ' αυτοκίνητο πάσχει από μπουζί, γιατί γέρασα στο επάγγελμα»·

- *είμαι εξ επαγγέλματος (κάτι)*, είμαι επαγγελματίας: «είμαι εξ επαγγέλματος τσαγκάρης || είμαι εξ επαγγέλματος επιπλοποιός»· βλ. και φρ. *είναι εξ επαγγέλματος*·

- *είναι εξ επαγγέλματος*, λέγεται για κάποιον που αμείβεται για κάτι που κάνει περιστασιακά, σαν να είναι συστηματικός επαγγελματίας: «είναι εξ επαγγέλματος ψεύτης || είναι εξ επαγγέλματος κλέφτης || είναι εξ επαγγέλματος ψευδομάρτυρας || είναι εξ επαγγέλματος χαφίς»· βλ. και φρ. *είμαι εξ επαγγέλματος*·

- *είναι του επαγγέλματος, α.* ασκεί το ίδιο επάγγελμα με μας: «ας ρίξει στη μηχανή μια ματιά κι ο τάδε, που είναι του επαγγέλματος». **β.** είναι γνώστης του επαγγέλματος που αναφέρεται, γιατί το ασκεί πολλά χρόνια: «μόνο ο τάδε θα μπορέσει να μας λύσει την απορία πώς γίνεται η ανάφλεξη, γιατί είναι του επαγγέλματος». **γ.** ανήκει στο ίδιο παράνομο κύκλωμα με το δικό μας: «αυτός δεν είναι καρφί, γιατί είναι του επαγγέλματος»·

- *κάνω εξ επαγγέλματος (κάτι)*, βλ. φρ. *είμαι εξ επαγγέλματος (κάτι)*·

- *κλειστό επάγγελμα*, εκείνο το επάγγελμα για το οποίο υπάρχει περιορισμός ως προς την άσκησή του από νέους ενδιαφερόμενους και, ως εκ τούτου δε χορηγούνται άδειες ασκήσεως από το κράτος: «κάποτε το επάγγελμα του φαρμακοποιού ήταν κλειστό επάγγελμα»·

- *μαθαίνω τα μυστικά του επαγγέλματος*, με τη συνεχή δουλειά και με την πάροδο του χρόνου αποκτώ τις ιδιαίτερες γνώσεις που χρειάζονται για τη σωστή και επωφελή εξάσκηση του επαγγέλματός μου: «δεν μπορώ να πάρω ακόμα καμιά υπεύθυνη θέση, γιατί προς το παρόν μαθαίνω τα μυστικά του επαγγέλματος»·

- *μπαίνω στα μυστικά του επαγγέλματος*, βλ. φρ. *μαθαίνω τα μυστικά του επαγγέλματος*·

- *τα καλά του επαγγέλματος*, (ειρωνικά) οι δυσμενείς καταστάσεις, οι τυχόν συνέπειες που υφίσταται το άτομο που ασχολείται με ένα επάγγελμα: «παίρνουν αρκετά λεφτά αυτοί που δουλεύουν στα ορυχεία, όμως οι πιο πολλοί καταστρέφουν και τα πνευμόνια τους, γιατί, βλέπεις, είναι τα καλά του επαγγέλματος»· βλ. και φρ. *τα τυχερά του επαγγέλματος*·

- *τα μυστικά του επαγγέλματος*, οι γνώσεις γύρω από ένα επάγγελμα, που δεν πρέπει να γίνονται γνωστές, ιδίως στους ανταγωνιστές: «δε θα σου πω πώς ακριβώς το κάνω, γιατί αυτό είναι απ' τα μυστικά του επαγγέλματος»·

- *τα τυχερά του επαγγέλματος*, διάφορα επιπλέον ωφέληματα κάποιου από το επάγγελμά του, ιδίως αυτά που έχουν σχέση με τη γυναίκα, με τα ερωτικά: «δουλεύει σ' ένα ξενοδοχείο και κάθε τόσο βγάζει καινούρια γκόμενα. Τα τυχερά του επαγγέλματος, βλέπεις»· βλ. και φρ. *τα καλά του επαγγέλματος*·

- το αρχαιότερο επάγγελμα του κόσμου, η πορνεία: «αυτή που βλέπεις, ασκεί το αρχαιότερο επάγγελμα του κόσμου». Πρβλ.: ταξιαρχίες θα νοικιάσουν το κορμί της, θα την πληρώσουν και θα σπεύσουν να χαθούνε και σας ρωτάω αν υπάρχει άλλο πλάσμα που τ' αγκαλιάζουνε χωρίς να τ' αγαπούνε, μαζί σου θέλει να πεθάνει κοινωνία έχετε άλλωστε την ίδια ηλικία κι όσοι σας έχουνε πουτάνες καταντήσει μι' άλλη γενιά να 'ρθει στους τάφους τους να φτύσει (Λαϊκό τραγούδι).

- το κάναμε επάγγελμα, έκφραση δυσαρέσκειας σε κάποιον που, επειδή τον βοηθήσαμε ή τον εξυπηρέτησαμε κάποτε, έκτοτε, κάθε φορά που χρειάζεται βοήθεια ή εξυπηρέτηση, έρχεται σε μας: «σε βοήθησα μια φορά κι από τότε το κάναμε επάγγελμα και, κάθε φορά που χρειάζεσαι κάτι, έρχεσαι σε μένα». Από την εικόνα του ατόμου που κατέχει το επάγγελμά του και κινείται ανάλογα. Ο πλ. και όταν αναφερόμαστε σε ένα άτομο.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας